

VERTROUWELIJKPROTESTFIETSTOCHT VOLKEL-SOESTERBERG-AMSTERDAM

op 1, 2 en 3 juni 1963

Evenals de twee voorafgaande jaren werd ook ditmaal met Pinksteren de protestfietstocht verreden, die gericht is tegen de aanwezigheid van kernwapens in ons land. Alhoewel er wat meer personen aan deelnamen dan in 1962, kan toch niet gesproken worden van een groot succes. Het aantal deelnemers is de communistische organisatoren, waarvan het Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV) en de Nederlandse Vredesraad (NVR) de belangrijkste zijn, kennelijk tegengevallen. Tot begin mei werden regelmatig cijfers verstrekt, die moesten aantonen dat de belangstelling veel groter was dan in 1962. Nadien zweeg men evenwel in alle talen. Ook "De Waarheid" en het ANJV-orgaan "Jeugd" waagden zich in de verslagen over de tocht zelf niet aan exacte getallen.

De tocht.

Met de 589 fietsers vertrokken zaterdagmiddag 1 juni ook bromfietsers en auto's uit Volkel, zodat vandaar naar schatting 800 personen van start gingen. Bij aankomst in Arnhem was het aantal fietsers gestegen tot 620.

Op Eerste Pinksterdag werd verder gereden naar Soest. Bij Ede sloten zich ruim 200 uit het Westen afkomstige deelnemers bij de stoet aan. Zij hadden de nacht doorgebracht in een jeugdherberg te Elst (gemeente Amerongen). Tweede Pinksterdag ging het via Maartensdijk en Hilversum naar de hoofdstad. In de middag arriveerden daar ongeveer 975 fietsers en 80 bromfietsers.

Voor de deelnemers uit het Noorden van het land werd een aparte tocht georganiseerd. Via Lemmer en Gaasterland fietsten zij naar Stavoren, waar zij hun fietsen achterlieten en per boot via Enkhuzen naar Amsterdam werden vervoerd, om daar deel te nemen aan de slotmeeting. Het aantal deelnemers uit het Noorden bedroeg bij vertrek uit Stavoren slechts 40 personen.

Over het algemeen was de tocht nog beter voorbereid dan vorig jaar. De belangstelling van het publiek was ook nu echter vrijwel te verwaarlozen. Onder de deelnemers heerste ondanks het fraaie weer, geen enthousiaste stemming. Voor hen, die uit Rotterdam en Den Haag

VERTROUWELIJK

- 2 -

kwamen, is de straffe tegenwind niet minder dan een kwelling geweest. Zij raakten daardoor op hun tijdschema ten achter, hetgeen nog erger werd toen in de buurt van Jutphaas de groep door een gebrekkige route-aanduiding in tweeën werd gesplitst. Het kostte de organisatoren extra tijd en veel moeite de jongeren weer bij elkaar te brengen. Als gevolg daarvan arriveerden zij veel te laat bij de jeugdherberg in Elst (gemeente Amerongen), waardoor het programma dat daar gebracht zou worden, danig in de knel kwam.

Bij aankomst van de stoet in Amsterdam speelde ook de zomerse temperatuur de organisatoren parten. Veel Amsterdammers brachten de Pinksterdagen buiten de stad door, zodat aan de slotmeeting op de Noordermarkt in de Jordaan betrekkelijk weinig mensen deelnamen: slechts 13 à 1400 personen waren aanwezig, tegen 2500 à 3000 in 1962.

Meetings.

Aan het vertrek uit Volkel ging een openlucht-meeting vooraf waar Rob van der Molen, lid van de dagelijkse leiding van het ANJV en voorzitter van het Volkelcomité en de graficus Aart van Dobbenburg het woord voerden. De toespraak van Van der Molen was zeer gematigd. Van Dobbenburg daarentegen gebruikte doorlopend het woord "moordenaars", waarmede hij kennelijk de autoriteiten bedoelde, die atoomwapens lieten vervaardigen of deze in opslag hadden.

Van de aangekondigde meeting op het in Arnhem gelegen kampeerterrein "Boshuizen" kwam niets terecht. De deelnemers uit het Westen hielden diezelfde avond een bijeenkomst in Elst (U), waar prof. dr. M.G.J. Minnaert, lid van de NVR en lid Volkelcomité, als spreker optrad. Hij wees op het gevaar, dat Nederland door de opslag van vreemde atoomwapens buiten zijn wil betrokken zou kunnen worden in een atoomconflict. Bovendien was volgens hem de "Luftwaffe" nu in Budel gelegd, vlak bij de atoombommen in Volkel.

In Soest werd op de Eerste Pinksterdag een bijeenkomst gehouden in het openluchttheater, waar mej. S.E. Doyer, Doopsgezind predikante uit Colmschate en Gerard Maas, namens de (communistische) Nederlandse Vredesraad het woord voerden.

Op de slotmeeting in Amsterdam spraken prof. dr. S.J. Bouma uit Groningen en Bart Schmidt, voorzitter van het ANJV. De eerste achtte

- 3 -

de demonstratie een groot succes. Volgens hem moest echter niet alleen Nederland atoombomvrij worden. Alle landen moesten zover komen. Bart Schmidt bracht naar voren dat het Volkelcomité (en dus in feite het ANJV) alles zal doen om samenwerking tot stand te brengen met het pacifistische "Comité 1963 voor de Vrede", teneinde zo te komen tot één, gezamenlijke anti-atoombommars.

Er was ook belangstelling uit het buitenland. Zo nam bijv. de Zweedse Karin Yttergren aan de fietstocht deel. Zij is redactrice van het maandblad van de communistische Wereldfederatie van Democratische Jeugd, bij welke organisatie ook het ANJV is aangesloten. Voorts reden enkele jeugdige Duitsers in hun auto's enige tijd met de stoet op.

2 juli 1963.